

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE VLTAVSKÁ FILHARMONIE

ČVUT 2018/2019

Autor diplomové práce: Lukáš Hodek

Oponent: Lukáš Duchek

Téma

Lukáš Hodek si jako téma pro svou diplomovou práci zvolil návrh nové budovy filharmonie. Jako hlavní cíl si vytyčil úkol prověřit, zda je možné umístit budovu s velkými nároky na provozní souvislosti i objem do historického prostředí tak, aby nenarušil stávající kvality místa. Stavební program čerpá z práce prof. Masáka a obsahuje tři koncertní sály, foyer a prostory pro veřejnost, zkušebny, kavárnu, galerii, sklady a veškeré nutné zázemí. Kdo by stavbu financoval a organizoval, a která kulturní tělesa by zde získala zázemí, návrh nespecifikuje. Nereaguje tudíž na konkrétní potřeby souborů a jejich provozů, téma se snaží uchopit obecně. Diplomant si v zadání stanovuje předpoklad financování provozu koncertního domu z pronájmů (následně zohledněno pouze návrhem multifunkčního sálu.

Lokalita

Svůj návrh diplomant umísťuje na Klárov v těsné blízkosti Vltavy a stanice metra Malostranská. Lokalitou a její historií se diplomant zabýval a v práci je poměrně hezky zpracována, včetně vazeb na ostatní veřejné budovy a případnou synergii (pořádání hudebních festivalů atp.). V 19. století se rozvinula tradice umísťování významných veřejných budov podél nábřeží Vltavy, po jejich bok by se nová filharmonie mohla zařadit. Jedná se však zároveň o místo, ve kterém stavba při pohledu z protějšího břehu vždy doplní pohled na panorama Malé Strany a Pražského hradu. Právě rozpor mezi významem nové budovy a respektem ke složitému okolí, do kterého vstupuje, by práce měla v ideálním případě ve svém návrhu vyřešit.

Místo

Návrh využívá celou parcelu a vzhledem k rozhodnutí, umístit značnou část objemu domu pod zem, se mu daří držet výšku domu ve stejné úrovni, jakou má zbytek okolní zástavby. S přihlédnutím k významnosti a velikosti budovy (neboť pokud by ke stavbě skutečně došlo, jednalo by se pro Prahu o významný počín, a to nejen ve světě vážné hudby, ale v celém kulturním životě města) předpokládám, že by se součástí nové filharmonie stalo i přeřešení prostoru nábřeží, které v návrhu není rozpracováno. Diplomant zároveň deklamuje snahu, aby budova obohacovala okolí o funkční parter a mohla oživit nábřeží. To se mu ale příliš nedaří. Vyjma malého obchodu filharmonie (který bezprostředně sousedí s podzemními garážemi) se v parteru nenachází žádná funkce, která by mohla sloužit kolemjdoucím během dne. Kavárna s obří terasou je umístěna ve vyšších nadzemních podlažích a je přístupná pouze výtahy (schodištěm). Místo toho, aby budova zapadla do městského prostoru a sama spoluvytvářela život města během dne, kdy sály musí zůstat z důvodů zkoušek pro veřejnost zavřeny, stává se jen zavřenou fasádou, zdí, okolo které se přes den prochází. Hodnota pro místo pak zůstává skutečně pouze formálně vizuální – nevyčnívá a neruší pohledy z druhé strany řeky.

Hmota

Jak již bylo napsáno výše, filharmonie se snaží nevyčnívat z okolí. Cenou za to by bylo velice složité technické řešení založení celé stavby, které autor popisem naznačuje. Nad terénem by pak mělo vzniknout dílo, které dokáže, že tato cena nebyla zbytečná. A že stavba co do své architektonické kvality

obstojí po boku autorem zmiňovaných staveb Rudolfinu, Obecního domu či Národního divadla. V předloženém návrhu se však přiblížit k této metě nedaří. Diplomant se snaží pracovat s tradičními nástroji architektury – rytmem, tektonikou, je patrný záměr vtisknout stavbě řád. Ovšem nic z toho se neděje úplně srozumitelně, resp. důsledně. Výsledné řešení neodpovídá významu celé stavby a nepovyšuje ji na unikátní dílo. Hodilo by se možná pro budovu s jinou (např. administrativní) náplní. Budova přes všechnu snahu stále působí ve svém okolí cizorodě. Je znát, že autor návrh do značné míry podřizuje ploše pozemku, který má k dispozici. Řád a členitost, hledané pomocí sloupořadí, pak působí trochu hraně a naoko, často mechanicky.

Provoz

Budova má 4 NP a 4 PP. Velký sál je navržen přes tři NP a tři PP, menší pak přes jedno NP a dvě PP. Řešení jednotlivých půdorysů respektuje nutnost oddělit provoz veřejnosti od zázemí hudebníků. Návrh se jeví jako možný, bez zjevných chyb či nelogičností. Diplomant myslí na hudebníky dostatečným množstvím ladíren i zkušeben, v budově nechybí prostor pro skladování či technologie. Je zde však několik věcí, které budou provoz komplikovat a několik rozhodnutí, kterých je škoda. Umístění provozů, které mohou sloužit veřejnosti, do vyšších pater (kavárna a galerie). Sice zde bude hezký výhled, ale v centru města bych raději volil živý a funkční parter. Vstupy do budovy nejsou dobře řešeny. U vstupní haly (1.1.) se mísí personální vstup se vstupem veřejnosti. Hlavní vstupy (1.2.) jsou na protilehlých stranách, navíc vstup do hlavního sálu je po schodech a velmi daleko od metra. Šatna je pouze jedna pro celý sál, naopak velmi příjemné může být dostatečné množství barů a občerstvovacích míst. Zde by se nabízela možnost úpravy několika barů na šatnu. Veliká terasa na střeše působí spíše dojmem nerozpracované možnosti, u které není jasné, jestli se stane krásným místem s výhledem na Prahu, nebo plochou s pár zbloudilými návštěvníky kavárny.

Detail

Řešení detailů (jak architektonických, tak technických) je v práci spíše naznačeno, často jen formou inspirace. Což je škoda, především pro přesvědčivost celého návrhu. O tom, jak bude sál působit zevnitř, popř. jakým způsobem bude např. fasáda v detailu reagovat na své okolí (do kterého se chce včlenit), se bohužel nedozvídáme nic.

Shrnutí

Autor si vytyčil velmi těžký cíl – vytvořit významnou a krásnou stavbu ve velmi omezujícím prostředí. Ve svém řešení se nedopouští zásadních pochybení, přesto návrh není jednoznačně přesvědčivý. A to především díky nedotažené úrovni detailního řešení.

Navrhuji hodnocení D – uspokojivě.

V Praze dne 10.6.2019

